

ПЕРЕДМОВА

Розширення міжнародних зв'язків України і поглиблення євроінтеграційних процесів зумовлює підвищення вимог до професійної компетентності вітчизняних фахівців. Для успішного розвитку економіки і забезпечення конкурентоспроможності на світовому ринку потрібні спеціалісти, які мають високий рівень фахової підготовки і володіють уміннями іншомовного особистісного і ділового спілкування, міжкультурної взаємодії.

Вміле і правильне вживання окремих економічних термінів та словосполучень є невід'ємною частиною мовної культури фахівця в галузі економіки, організації і планування промислового виробництва. Усі, хто закінчує в Україні навчальні заклади економічного напрямку, і ті хто працює в сфері бізнесу та зовнішнь-економічної діяльності, повинні вільно володіти термінами в цій галузі, вміти перекладати їх з однієї мови на іншу. Тим часом переклад з української на російську чи англійську, і навпаки, викликає певні труднощі, а дослівний переклад нерідко призводить до неточностей і навіть непорозумінь.

Мета цього термінологічного словника - надати допомогу фахівцям у роботі з економічною літературою, діловими документами спільних підприємств та в контактах із зарубіжними партнерами.

У словнику вміщено найважливіші терміни і словосполучення на означення понять і категорій економіки, планування, організації, нормування та управління виробництвом, фінансової, бухгалтерської, юридичної справи, статистики, соціології, сфери бізнесу, комерції, маркетингу і менеджменту. Він включає: поняття українського бухгалтерського обліку, терміни, що притаманні міжнародній обліковій термінології, терміни аудиту, ревізії, бухгалтерської експертизи, а також поняття, що враховують особливості обліку в різних галузях економічної діяльності.

Терміни в словнику розміщені в алфавітному порядку їх назв за принципом "літера за літерою". Інколи мають місце відхилення від алфавітного порядку, коли на перше місце ставиться головне слово з конкретної економічної проблеми. Назва кожного терміну виділена напівжирним шрифтом, далі слідує визначення (тлумачення) терміну українською мовою (по ряду термінів зазначається їх походження), в кінці курсивом наводиться його аналог англійською та російською мовами. Якщо термін має декілька значень, всі вони об'єднані в одній статті, але всередині її кожне значення виділене цифрою.

ПЕРЕДМОВА

Розширення міжнародних зв'язків України і поглиблення євроінтеграційних процесів зумовлює підвищення вимог до професійної компетентності вітчизняних фахівців. Для успішного розвитку економіки і забезпечення конкурентоспроможності на світовому ринку потрібні спеціалісти, які мають високий рівень фахової підготовки і володіють уміннями іншомовного особистісного і ділового спілкування, міжкультурної взаємодії.

Вміле і правильне вживання окремих економічних термінів та словосполучень є невід'ємною частиною мовної культури фахівця в галузі економіки, організації і планування промислового виробництва. Усі, хто закінчує в Україні навчальні заклади економічного напрямку, і ті хто працює в сфері бізнесу та зовнішнь-економічної діяльності, повинні вільно володіти термінами в цій галузі, вміти перекладати їх з однієї мови на іншу. Тим часом переклад з української на російську чи англійську, і навпаки, викликає певні труднощі, а дослівний переклад нерідко призводить до неточностей і навіть непорозумінь.

Мета цього термінологічного словника - надати допомогу фахівцям у роботі з економічною літературою, діловими документами спільних підприємств та в контактах із зарубіжними партнерами.

У словнику вміщено найважливіші терміни і словосполучення на означення понять і категорій економіки, планування, організації, нормування та управління виробництвом, фінансової, бухгалтерської, юридичної справи, статистики, соціології, сфери бізнесу, комерції, маркетингу і менеджменту. Він включає: поняття українського бухгалтерського обліку, терміни, що притаманні міжнародній обліковій термінології, терміни аудиту, ревізії, бухгалтерської експертизи, а також поняття, що враховують особливості обліку в різних галузях економічної діяльності.

Терміни в словнику розміщені в алфавітному порядку їх назв за принципом "літера за літерою". Інколи мають місце відхилення від алфавітного порядку, коли на перше місце ставиться головне слово з конкретної економічної проблеми. Назва кожного терміну виділена напівжирним шрифтом, далі слідує визначення (тлумачення) терміну українською мовою (по ряду термінів зазначається їх походження), в кінці курсивом наводиться його аналог англійською та російською мовами. Якщо термін має декілька значень, всі вони об'єднані в одній статті, але всередині її кожне значення виділене цифрою.

Терміни в багатьох випадках складаються з двох і більше слів - спочатку ключове слово, яке несе загальне смислове навантаження, а потім - деталізуюче його слово. Складні терміни подаються у вигляді, найбільш вживаному в економічній мові, літературі та діловій практиці, переважно в однині, але інколи, у відповідності з прийнятою науковою термінологією, - у множині. В словнику застосовуються скорочення окремих слів та їх словосполучень, які є загальноприйнятими в обліковій літературі. Напр., П(С)БО - Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, МСБО - міжнародні стандарти бухгалтерського обліку тощо.

Словник вигідно відрізняється від інших довідкових економічних видань тому, що кожен термін дається на трьох мовах. Отже, крім енциклопедичного, довідкового, цей словник виконує роль українсько-російсько-англійського спеціального економічного словника. Маючи тлумачення терміну на російській та англійській мовах, можна точніше підібрати його еквівалент на будь-якій з інших мов, а отже, можна уникнути багатьох непорозумінь. Словник відрізняється стислістю тлумачення термінів, що дозволило уникнути багатотомності видання, завжди пов'язаної з певними незручностями.

При створенні словника за мету ставилося зробити дане видання корисним спеціалістам, які працюють на підприємствах різних форм власності, в тому числі в малому бізнесі, в державних органах управління, в бюджетній сфері, в різних галузях економічної діяльності.

Окремі терміни, приведені в словнику, є для нашої літератури новими і носять дискусійний характер. Нерозробленість термінології і недостатність словникового запасу, обумовлені відсутністю видань подібного роду. Праця над словником продовжується, і автор буде вдячний за всі критичні зауваження, що сприятимуть поліпшенню словника, а також більш глибокому розумінню проблем, що стоять перед сучасною економікою в Україні.

канд. пед. н., доцент М.М. Бабинець

Терміни в багатьох випадках складаються з двох і більше слів - спочатку ключове слово, яке несе загальне смислове навантаження, а потім - деталізуюче його слово. Складні терміни подаються у вигляді, найбільш вживаному в економічній мові, літературі та діловій практиці, переважно в однині, але інколи, у відповідності з прийнятою науковою термінологією, - у множині. В словнику застосовуються скорочення окремих слів та їх словосполучень, які є загальноприйнятими в обліковій літературі. Напр., П(С)БО - Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, МСБО - міжнародні стандарти бухгалтерського обліку тощо.

Словник вигідно відрізняється від інших довідкових економічних видань тому, що кожен термін дається на трьох мовах. Отже, крім енциклопедичного, довідкового, цей словник виконує роль українсько-російсько-англійського спеціального економічного словника. Маючи тлумачення терміну на російській та англійській мовах, можна точніше підібрати його еквівалент на будь-якій з інших мов, а отже, можна уникнути багатьох непорозумінь. Словник відрізняється стислістю тлумачення термінів, що дозволило уникнути багатотомності видання, завжди пов'язаної з певними незручностями.

При створенні словника за мету ставилося зробити дане видання корисним спеціалістам, які працюють на підприємствах різних форм власності, в тому числі в малому бізнесі, в державних органах управління, в бюджетній сфері, в різних галузях економічної діяльності.

Окремі терміни, приведені в словнику, є для нашої літератури новими і носять дискусійний характер. Нерозробленість термінології і недостатність словникового запасу, обумовлені відсутністю видань подібного роду. Праця над словником продовжується, і автор буде вдячний за всі критичні зауваження, що сприятимуть поліпшенню словника, а також більш глибокому розумінню проблем, що стоять перед сучасною економікою в Україні.

канд. пед. н., доцент М.М. Бабинець

А

АБАНДОН - відмова судно-чи вантажовласника від своїх прав на застраховане майно на користь страхової організації з метою одержання від неї повної страхової суми. - **англ. *abandonment*; рос. *абандон*.**

АВАЛЬ - поручительство по векселю, за яким особа, що його дала, бере на себе відповідальність перед власником векселя за виконання зобов'язань будь-якою з осіб, що взяли зобов'язання: акцептантом, векселедавцем, індосантом. - **англ. *aval, guarantee*; рос. *аваль*.**

АВАНС (від *фр.: avance - плата наперед*) - грошова сума або цінність майна, що видається в рахунок наступних платежів. Напр., за наступне виконання робіт, послуг, фрахту; передачу майна в рахунок належної оплати праці, зарплати; на витрати по відрядженню або господарські витрати тощо. - **англ. *advance*; рос. *аванс*.**

АВАНСОВИЙ ЗВІТ - документ типової форми, що складається підзвітними особами. У ньому зазначається одержана в підзвіт сума, фактично понесені витрати, залишок одержаних коштів або перевитрачання. До А. з. додаються виправдовуючі документи на витрачання підзвітних сум: посвідчення про відрядження з відмітками про місце і час відрядження, проїзні квитки, квитанції готелю; чеки, рахунки на придбання матеріальних запасів тощо. - **англ. *advance statement*; рос. *авансовый отчет*.**

АВАНСОВИЙ ПЛАТІЖ - 1) внесення грошових коштів, здійснення платежу в рахунок оплати товарів, робіт, послуг до їх одержання або виконання; 2) сплата до бюджету податків та податкових платежів у розмірах, визначених за прогнозними оцінками об'єкта оподаткування або за його фактичними розмірами в попередньому періоді чи в аналогічному періоді попереднього року. - **англ. *advance payment*; рос. *авансовый платеж*.**

АВЕРС (від *лат.: adversus - звернений до фр.: avers*) - лицьовий бік монети або медалі, просторічна назва — «орел», протилежна реверсу. - **англ. *obverse*; рос. *аверс*.**

АВІЗО (від *ит.: avviso - повідомлення*) — 1) письмове повідомлення банку клієнтові або іншому банку про виконанні операції; 2) повідомлення про стан взаємних розрахунків або розрахунків з третіми особами. А. може бути поштовим або телеграфним. Розрізняють: дебетове або кредитове авізо: акредитиву, власнику акредитиву, клієнту, про виставлення тратти, про оплату тратти, про відмову оплати тратти; банківське: про виставлення переказного векселя, про надходження переказів на рахунок клієнта в банку,

А

АБАНДОН - відмова судно-чи вантажовласника від своїх прав на застраховане майно на користь страхової організації з метою одержання від неї повної страхової суми. - **англ. *abandonment*; рос. *абандон*.**

АВАЛЬ - поручительство по векселю, за яким особа, що його дала, бере на себе відповідальність перед власником векселя за виконання зобов'язань будь-якою з осіб, що взяли зобов'язання: акцептантом, векселедавцем, індосантом. - **англ. *aval, guarantee*; рос. *аваль*.**

АВАНС (від *фр.: avance - плата наперед*) - грошова сума або цінність майна, що видається в рахунок наступних платежів. Напр., за наступне виконання робіт, послуг, фрахту; передачу майна в рахунок належної оплати праці, зарплати; на витрати по відрядженню або господарські витрати тощо. - **англ. *advance*; рос. *аванс*.**

АВАНСОВИЙ ЗВІТ - документ типової форми, що складається підзвітними особами. У ньому зазначається одержана в підзвіт сума, фактично понесені витрати, залишок одержаних коштів або перевитрачання. До А. з. додаються виправдовуючі документи на витрачання підзвітних сум: посвідчення про відрядження з відмітками про місце і час відрядження, проїзні квитки, квитанції готелю; чеки, рахунки на придбання матеріальних запасів тощо. - **англ. *advance statement*; рос. *авансовый отчет*.**

АВАНСОВИЙ ПЛАТІЖ - 1) внесення грошових коштів, здійснення платежу в рахунок оплати товарів, робіт, послуг до їх одержання або виконання; 2) сплата до бюджету податків та податкових платежів у розмірах, визначених за прогнозними оцінками об'єкта оподаткування або за його фактичними розмірами в попередньому періоді чи в аналогічному періоді попереднього року. - **англ. *advance payment*; рос. *авансовый платеж*.**

АВЕРС (від *лат.: adversus - звернений до фр.: avers*) - лицьовий бік монети або медалі, просторічна назва — «орел», протилежна реверсу. - **англ. *obverse*; рос. *аверс*.**

АВІЗО (від *ит.: avviso - повідомлення*) — 1) письмове повідомлення банку клієнтові або іншому банку про виконанні операції; 2) повідомлення про стан взаємних розрахунків або розрахунків з третіми особами. А. може бути поштовим або телеграфним. Розрізняють: дебетове або кредитове авізо: акредитиву, власнику акредитиву, клієнту, про виставлення тратти, про оплату тратти, про відмову оплати тратти; банківське: про виставлення переказного векселя, про надходження переказів на рахунок клієнта в банку,

про обов'язкове перерахування грошових коштів з поточного рахунку клієнта виконавчими органами за платежами 1-го ступеня, строкове тощо.- **англ. aviso; рос. авизо.**

АВІСТА (від *im.: avista* - за пред'явленням) - напис на векселі, який засвідчує, що вексель може бути оплачений за пред'явленням або після певного часу, що минув від дня його пред'явлення. - **англ. on presentation; рос. ависта.**

АВТАРКІЯ (від грец.: *αὐτάρκεια* - самозабезпеченість (самодостатність) - створення замкнутого господарства в межах окремої країни або групи країн, спрямоване на максимальне обмеження імпорту, стимулювання експорту товарів і капіталу. - **англ. autarchy; рос. автаркия.**

АВТОРИТАРИЗМ - тип політичного режиму, що характеризується концентрацією влади у руках однієї людини або органу, але при наявності її відповідних обмежень. Авторитаризм є властивістю будь-якої соціальної системи, яка заснована на домінуванні та нав'язуванні волі більшості. Авторитарність - одностороння власність, владність керівників над підлеглими. Форми авторитаризму абсолютна монархія, диктатура, посттоталітарні режими. До авторитаризму можуть призвести кардинальні способи вирішення політичних проблем (якісні реформи, перебудови, перетворення суспільства, а також революції та війни). - **англ. authoritarianism; рос. авторитаризм.**

АВТОРИТЕТ - 1. Загальновизнане значення, вплив особи або організації в різних галузях громадського життя, яке ґрунтується на знаннях, духовній гідності, досвіді. 2. Форма влади, що спирається на престиж та інші цінності суб'єкта, які позитивно оцінюються членами суспільства. В більш широкому розумінні - форма влади, що ґрунтується на прийнятій членами суспільства системі правових норм і суспільно-економічних інститутів. По М.Веберу - виділяються три види А., який ототожнюється з формою влади: А. - легальний, традиційний, харизматичний. - **англ. authority; рос. авторитет.**

АВТОРСЬКЕ ПРАВО - право на видання, публічне виконання або інше використання творів науки, літератури і мистецтва. - **англ. copyright; рос. авторское право.**

АВТОТРЕНІНГ (АВТОГЕННЕ ТРЕНУВАННЯ) - метод психотерапевтичного, психокорекційного впливу на людину, що базується на виробленні у неї і практичному застосуванні у житті спеціальних умінь і навичок, пов'язаних із психологічною саморегуляцією станів і поведінки. - **англ. auto-training; рос. автотренинг.**

про обов'язкове перерахування грошових коштів з поточного рахунку клієнта виконавчими органами за платежами 1-го ступеня, строкове тощо.- **англ. aviso; рос. авизо.**

АВІСТА (від *im.: avista* - за пред'явленням) - напис на векселі, який засвідчує, що вексель може бути оплачений за пред'явленням або після певного часу, що минув від дня його пред'явлення. - **англ. on presentation; рос. ависта.**

АВТАРКІЯ (від грец.: *αὐτάρκεια* - самозабезпеченість (самодостатність) - створення замкнутого господарства в межах окремої країни або групи країн, спрямоване на максимальне обмеження імпорту, стимулювання експорту товарів і капіталу. - **англ. autarchy; рос. автаркия.**

АВТОРИТАРИЗМ - тип політичного режиму, що характеризується концентрацією влади у руках однієї людини або органу, але при наявності її відповідних обмежень. Авторитаризм є властивістю будь-якої соціальної системи, яка заснована на домінуванні та нав'язуванні волі більшості. Авторитарність - одностороння власність, владність керівників над підлеглими. Форми авторитаризму абсолютна монархія, диктатура, посттоталітарні режими. До авторитаризму можуть призвести кардинальні способи вирішення політичних проблем (якісні реформи, перебудови, перетворення суспільства, а також революції та війни). - **англ. authoritarianism; рос. авторитаризм.**

АВТОРИТЕТ - 1. Загальновизнане значення, вплив особи або організації в різних галузях громадського життя, яке ґрунтується на знаннях, духовній гідності, досвіді. 2. Форма влади, що спирається на престиж та інші цінності суб'єкта, які позитивно оцінюються членами суспільства. В більш широкому розумінні - форма влади, що ґрунтується на прийнятій членами суспільства системі правових норм і суспільно-економічних інститутів. По М.Веберу - виділяються три види А., який ототожнюється з формою влади: А. - легальний, традиційний, харизматичний. - **англ. authority; рос. авторитет.**

АВТОРСЬКЕ ПРАВО - право на видання, публічне виконання або інше використання творів науки, літератури і мистецтва. - **англ. copyright; рос. авторское право.**

АВТОТРЕНІНГ (АВТОГЕННЕ ТРЕНУВАННЯ) - метод психотерапевтичного, психокорекційного впливу на людину, що базується на виробленні у неї і практичному застосуванні у житті спеціальних умінь і навичок, пов'язаних із психологічною саморегуляцією станів і поведінки. - **англ. auto-training; рос. автотренинг.**

АВУАРИ (від фр.: *avoir - майно*) – 1) різні активи (гроші, чеки, векселі, перекази, акредитиви), за рахунок яких можуть бути здійснені платежі; 2) засоби банку (його каса, рахунки в інших банках, цінні папери, що можна легко реалізувати, векселі та ін.), які є на його рахунках у закордонних банках в іноземній валюті; 3) вклади приватних осіб та організацій в банках. Розрізняють: 1) **активи** (грошові кошти, чеки, векселі, перекази, акредитиви), за рахунок яких проводяться платежі і погашаються зобов'язання; 2) **кошти банку** в іноземній валюті на його рахунках, в іноземних банках; 3) внески фізичних і юридичних осіб в банках. Розрізняють вільні авуари (активи), що використовуються без обмежень, та авуари з особливим режимом використання. - **англ. assets; рос. авуары.**

АГЕНТ (від лат.: *agense, agences - діючий*) - 1) особа, яка діє за дорученням і в інтересах будь-кого; уповноважений представник підприємства, який виконує доручення. 2) суб'єкт підприємницької діяльності, що одержав у встановленому законодавством порядку ліцензію на проведення діяльності з випуску та проведення державних лотерей.- **англ. agent; рос. агент.**

АГРЕСИВНІСТЬ - риса характеру, що виражається у ворожому ставленні людини до інших людей, до тварин, до навколишнього світу. Агресивними називаються такі дії і таке відношення людини, яке, будучи ворожим, у той же час не викликається будь-якими об'єктивними причинами, не може бути виправдане обставинами, що склалися, або міркуваннями морального або юридичного характеру, зокрема - необхідністю самооборони або захисту інших людей. - **англ. aggressiveness; рос. агрессивность.**

АДАПТАЦІЯ - процес загального пристосування організму до умов існування, зазвичай до нових або тих, які змінилися неочікувано. - **англ. adaptation; рос. адаптация.**

АДЕНДУМ - додаток до договору, що змінює або доповнює ті чи інші його умови. - **англ. adaptation; рос. адаптация.**

АДМІНІСТРАЦІЯ (від лат.: *administration - управління*) - сукупність державних органів, які здійснюють функції управління; посадові особи управління, керівний персонал підприємства, затверджений штатним розкладом. Напр., президент підприємства, банку, віце-президент, директор, виконавчий директор, їх заступники, головний бухгалтер з працівниками бухгалтерії, комерційний директор, начальники, завідувачі та інші працівники відділів, служб, які виконують адміністративно-управлінські функції для забезпечення основної діяльності підприємства.- **англ. administration; рос. администрация.**

АВУАРИ (від фр.: *avoir - майно*) – 1) різні активи (гроші, чеки, векселі, перекази, акредитиви), за рахунок яких можуть бути здійснені платежі; 2) засоби банку (його каса, рахунки в інших банках, цінні папери, що можна легко реалізувати, векселі та ін.), які є на його рахунках у закордонних банках в іноземній валюті; 3) вклади приватних осіб та організацій в банках. Розрізняють: 1) **активи** (грошові кошти, чеки, векселі, перекази, акредитиви), за рахунок яких проводяться платежі і погашаються зобов'язання; 2) **кошти банку** в іноземній валюті на його рахунках, в іноземних банках; 3) внески фізичних і юридичних осіб в банках. Розрізняють вільні авуари (активи), що використовуються без обмежень, та авуари з особливим режимом використання. - **англ. assets; рос. авуары.**

АГЕНТ (від лат.: *agense, agences - діючий*) - 1) особа, яка діє за дорученням і в інтересах будь-кого; уповноважений представник підприємства, який виконує доручення. 2) суб'єкт підприємницької діяльності, що одержав у встановленому законодавством порядку ліцензію на проведення діяльності з випуску та проведення державних лотерей.- **англ. agent; рос. агент.**

АГРЕСИВНІСТЬ - риса характеру, що виражається у ворожому ставленні людини до інших людей, до тварин, до навколишнього світу. Агресивними називаються такі дії і таке відношення людини, яке, будучи ворожим, у той же час не викликається будь-якими об'єктивними причинами, не може бути виправдане обставинами, що склалися, або міркуваннями морального або юридичного характеру, зокрема - необхідністю самооборони або захисту інших людей. - **англ. aggressiveness; рос. агрессивность.**

АДАПТАЦІЯ - процес загального пристосування організму до умов існування, зазвичай до нових або тих, які змінилися неочікувано. - **англ. adaptation; рос. адаптация.**

АДЕНДУМ - додаток до договору, що змінює або доповнює ті чи інші його умови. - **англ. adaptation; рос. адаптация.**

АДМІНІСТРАЦІЯ (від лат.: *administration - управління*) - сукупність державних органів, які здійснюють функції управління; посадові особи управління, керівний персонал підприємства, затверджений штатним розкладом. Напр., президент підприємства, банку, віце-президент, директор, виконавчий директор, їх заступники, головний бухгалтер з працівниками бухгалтерії, комерційний директор, начальники, завідувачі та інші працівники відділів, служб, які виконують адміністративно-управлінські функції для забезпечення основної діяльності підприємства.- **англ. administration; рос. администрация.**

АКРЕДИТИВ - (від *лат. accredo* - довіряю) 1) вид банківського рахунку, на якому здійснюються безготівкові розрахунки; 2) іменний цінний папір, що засвідчує право особи, на ім'я якої він виписаний, одержати в кредитній установі вказану в ньому суму. А. бувають грошові і товарні (документарні); поштові і телеграфні; безвідзивні, тобто відкриті на визначений строк без права анулювання до закінчення цього строку, і відзивні, дія яких може бути припинена банком до настання вказаного в акредитиві строку. 3) **грошовий документ**, який містить доручення про виплату певної суми грошей фізичній чи юридичній особі відповідно до умов, вказаних в документі. Грошові А. є **іменними**. Вони дозволяють отримати вказану в А. суму повністю або частинами протягом певного часу; 4) **спосіб безготівкових розрахунків** між підприємствами та організаціями, суть якого полягає в тому, що банк платника дає доручення банку, що обслуговує одержувача платежу, оплатити відповідну суму в обумовлений строк згідно умов, передбачених в акредитивній заяві платника. - **англ. letter of credit, bill of credit; рос. аккредитив.**

АЖІО (від *ит.: aggio* — відхилення) - відхилення курсу грошових знаків, векселів та інших цінних паперів від номінальної вартості їх або паритету в бік перевищення. - **англ. agio; рос. ажио.**

АЖІОТАЖ (від *фр.: agiotage* - збудження, від *ит.: aggio* доданий) - спекулятивна гарячка на біржах і ринках. - **англ. stock-jobbing; рос. ажиотаж.**

АЖУР (від *фр.: a jour* — «по цей день») - виконання бухгалтерських записів у день проведення відповідних операцій. - **англ. up to date; рос. ажур.**

АКВІЗИТОР - агент транспортних або страхових організацій, в обов'язки якого входить залучення нових вантажів або страхувань. - **англ. acquire; рос. аквизитор.**

АКЛАМАЦІЯ - прийняття або відхилення зборами тієї чи інші пропозиції без підрахунку голосів, на основі реакції учасників зборів, що виявляється у вигуках, різних репліках тощо. - **англ. acclamation; рос. аккламация.**

АКТ (від *лат.: actus* - дія; *actum* - документ) – 1) документ, який має юридичну силу підтвердження виконання договору і є підставою для взаєморозрахунків; 2) документ, що містить результати документальної перевірки господарсько-фінансової діяльності. Широко застосовується в бухгалтерському обліку як первинний документ. складається, як правило, комісією. Форма А. залежить від його призначення (А. приймання-передачі основних засобів, виконаних робіт, послуг, А. про ліквідацію основних засобів, А. ревізії, А. інвентаризації). - **англ. report; рос. акт.**

АКРЕДИТИВ - (від *лат. accredo* - довіряю) 1) вид банківського рахунку, на якому здійснюються безготівкові розрахунки; 2) іменний цінний папір, що засвідчує право особи, на ім'я якої він виписаний, одержати в кредитній установі вказану в ньому суму. А. бувають грошові і товарні (документарні); поштові і телеграфні; безвідзивні, тобто відкриті на визначений строк без права анулювання до закінчення цього строку, і відзивні, дія яких може бути припинена банком до настання вказаного в акредитиві строку. 3) **грошовий документ**, який містить доручення про виплату певної суми грошей фізичній чи юридичній особі відповідно до умов, вказаних в документі. Грошові А. є **іменними**. Вони дозволяють отримати вказану в А. суму повністю або частинами протягом певного часу; 4) **спосіб безготівкових розрахунків** між підприємствами та організаціями, суть якого полягає в тому, що банк платника дає доручення банку, що обслуговує одержувача платежу, оплатити відповідну суму в обумовлений строк згідно умов, передбачених в акредитивній заяві платника. - **англ. letter of credit, bill of credit; рос. аккредитив.**

АЖІО (від *ит.: aggio* — відхилення) - відхилення курсу грошових знаків, векселів та інших цінних паперів від номінальної вартості їх або паритету в бік перевищення. - **англ. agio; рос. ажио.**

АЖІОТАЖ (від *фр.: agiotage* - збудження, від *ит.: aggio* доданий) - спекулятивна гарячка на біржах і ринках. - **англ. stock-jobbing; рос. ажиотаж.**

АЖУР (від *фр.: a jour* — «по цей день») - виконання бухгалтерських записів у день проведення відповідних операцій. - **англ. up to date; рос. ажур.**

АКВІЗИТОР - агент транспортних або страхових організацій, в обов'язки якого входить залучення нових вантажів або страхувань. - **англ. acquire; рос. аквизитор.**

АКЛАМАЦІЯ - прийняття або відхилення зборами тієї чи інші пропозиції без підрахунку голосів, на основі реакції учасників зборів, що виявляється у вигуках, різних репліках тощо. - **англ. acclamation; рос. аккламация.**

АКТ (від *лат.: actus* - дія; *actum* - документ) – 1) документ, який має юридичну силу підтвердження виконання договору і є підставою для взаєморозрахунків; 2) документ, що містить результати документальної перевірки господарсько-фінансової діяльності. Широко застосовується в бухгалтерському обліку як первинний документ. складається, як правило, комісією. Форма А. залежить від його призначення (А. приймання-передачі основних засобів, виконаних робіт, послуг, А. про ліквідацію основних засобів, А. ревізії, А. інвентаризації). - **англ. report; рос. акт.**